

Medisch Frans voor artsen

Stéphane Ostyn

Door: Henk Van daele

Deze publicatie werd samengesteld door professor Ostyn die het vak ‘Medisch Frans’ onderwijst aan de Faculteit Geneeskunde van de K.U.Leuven. Het boek bestaat uit drie delen.

In het eerste deel heeft de auteur een medische basiswoordenschat van de Franse taal samengebracht. Het bestaat voornamelijk uit (korte) zinnen die tijdens een raadpleging bij de huisarts kunnen voorkomen. Of het noodzakelijk is om zeer eenvoudige zinnestelsels op te nemen zoals ‘Asseyez-vous’, ‘Quel est votre nom’, en ‘Êtes-vous marié?’, wekt verwondering; deze zinnen lijken ons eerder tot de leerstof van het lager (secundair) onderwijs te behoren dan tot een universitaire cursus. Mogelijk steunt de auteur hier op zijn jarenlange ervaring, maar dan rijst onvermijdelijk toch het vermoeden dat er iets schort aan het onderricht van de tweede landstaal in het reguliere onderwijs.

Ook is het vreemd dat de auteur wel een zin als ‘Je vais vous envoyer chez un spécialiste’ opneemt (blz. 27), maar nergens doorverwijst naar een ziekenhuis, een pijnkliniek of een borstcentrum: het zijn termen die niet voorkomen in dit boek.

Het woord ‘kanker’ (en alle samenstellingen zoals prostaatcancer, borstkanker, longcancer, enz.) ontbreekt eveneens. Dit lijkt ons eigenaardig daar één op drie Europeanen toch met een of andere vorm van kanker wordt geconfronteerd. We zochten ook tevergeefs naar termen zoals thuisverpleging, mantelzorg, zelfhulpgroep, lotgenotencontact, revalidatie, enz. De cursus *Medisch Frans voor artsen* van professor Ostyn kan dus nog flink worden uitgebreid.

Het tweede deel is gewijd aan de menselijke anatomie. Aan de hand van overzichtelijke anatomische tekeningen worden vele Nederlandse en Franse anatomische termen aangeboden. Voor de mannelijke geslachtsorganen vinden we daar dus “de penis – le pénis, la verge ; het zwellichaam – le tissu érectile ; de urethra, urinebuis – l’urètre ; de eikel – le gland ; de voorhuid – le prépuce”, enz.

Deel drie bevat 350 medische termen en woordcombinaties alfabetisch geschikt, eerst in Nederlandse en daarna in Franse volgorde.

Het moet ondankbaar zijn om Frans te onderwijzen aan toekomstige Vlaamse artsen. In de medische wereld is Engels immers de lingua franca geworden. De toonaangevende mondiale geneeskundige tijdschriften, zoals *The Lancet* en *The New England Journal of Medicine* verschijnen in de taal van William Shakespeare. Maar ook in België is Engels de omgangstaal geworden in medische kringen; denken we maar aan de Engelstalige publicaties van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) of van het Kankerregister. Heel wat Belgische wetenschappelijke verenigingen in de medische sector werken vandaag in het Engels, zoals de ‘Royal Belgian Radiology Society’ (opgericht in 1906 en lange tijd eentalig Frans), de ‘Belgian Society of Cardiology’, of de ‘Belgian Society for Neuroscience’. De tijdschriften van dergelijke Belgische verenigingen verschijnen meestal in het Engels, en om het dure tolken te vermijden verlopen de congressen en studiedagen van onze artsen eveneens in de taal van de Britse koningin.

Enkele vragen dringen zich op. Mogen we wel verwachten dat elke Vlaamse arts tijdens zijn dagelijkse praktijk gebruik kan maken van verschillende vreemde talen? En als een Vlaamse arts een polyglot moet zijn, hoeveel en welke talen moet hij dan wel beheersen? In welke taal moet een Gentse arts converseren met romanziëgers of met Turken, en is het wenselijk dat een huisdokter in de Voerstreek ook het Duits

grondig beheerst? Het zullen wel onderwerpen voor discussie blijven, maar meertaligheid is vandaag natuurlijk een pluspunt voor ieder van ons. Misschien zou men dit boek daarom ook nuttig kunnen gebruiken tijdens de opleiding van verpleegkundigen en andere paramedische beroepen. Ook zij moeten immers met alle zieken kunnen converseren en dit liefst in de moedertaal van de patiënt.

Stéphane Ostyn, *Medisch Frans voor artsen*, Leuven, Acco, 2010, 143 blz. ISBN 978-90-334-7632-7.